

137

Llibres

LITERATURA I SOCIETAT A LA
MALLORCA DE POSTGUERRA

per Gregori Mir,
Mallorca, 1970.

Ieus aquí un nou volum de la col·lecció "Les Illes d'Or" que edita a Mallorca l'infatigable Francesc de B. Moll i que té la virtut de fer conèixer el treball concien-
ciós d'un jove illenc sobre dos aspectes tan importants de la nostra literatura com ho són el teatre i la narrativa de postguerra a les Illes, encarats amb el propòsit d'establir les coordenades que han exercit un efecte interactiu entre els autors de les obres preses en consideració i la societat on aquests autors s'han produït.

En efecte, Gregori Mir s'emprenia la tasca de desenrotllar els assaigs aplegats en aquest volum, *Teatre mallorquí i postguerra* i *Novel·la i societat a la Mallorca de postguerra*, més abrenjats que no pas ens arriben ara, per tal de donar sengles conferències a les Aules de Teatre i de Novel·la celebrades a la Ciutat de Mallorca durant els cursos 1966-67 i 1967-68 respectivament. Val a dir, però, que el jove autor considera ambdós assaigs talment "l'embrí d'uns treballs molt més llargs i profunds". Sense dubte la tasca no li dugué ésser pas fàcil per tal com en tots dos casos la bibliografia és prou minsa, de manera que li calgué explorar un terreny de mena agrest, i, com aquell qui diu, sense eines adients. El resultat, tanmateix, ha estat postiu, i sobretot el paper sobre el teatre

mallorquí de postguerra haurà d'esdevenir matèria de consulta obligada per a tots aquells qui es proposin d'investigar l'evolució teatral durant aquests anys atziacs a casa nostra.

L'estudi teatral ha estat intens i aprofundit; Gregori Mir ha pogut fins a trobar les arrels que han possibilitat l'adveniment dels nous valors, els quals en certa manera han bastit les obres llurs a partir d'una ruptura amb els cànons anteriors, ruptura que paral·lelament s'ha produït ensems dins la societat il·lenca que, com ha vist Joaquim Molas, havia exigut que l'escriptor "elaborés una tradició de cultura idealista i molt minoritària, limitada a unes recerques formals o, a tot estirar, a uns planteigs individuals de mèrit". En altres mots, Gregori Mir ve a demostrar el que Josep M. Llompart defineix resumidament al pròleg: "A Mallorca hem tingut l'únic teatre que la nostra estructura social possibilitava".

Quant al treball sobre la narrativa, molt més sintètic, Mir l'ha centrat sobre els noms més destacats dels darrers temps, Blai Bonet, Baltasar Porcel i Antònia Vicens, per tal com els considera, en contraposició a Llorenç Villalonga (novel·lista ahistòric), com a exponents de la realitat social actual a les Illes.

L'assaig sobre el teatre mallorquí ve seguit d'un apèndix en el qual Gregori Mir fa una llista d'obres estrenades o editades dins les èpoques 1930-1936 i 1947-1968 i el llibre porta un pròleg de Josep Maria Llompart.

Jordi Arbonès

"Ressorgiment" N° 652 - novembre 1970